

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2016. AUGUSZTUS

BRÜSSZEL INTÉZET

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	6
Brüsszel Intézet	6
A jelentésről	7
Módszertan	8
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2016. augusztus	11
További antiszemita gyűlöletcselekmények	12
Közösségi hírek, reakciók	13
Hivatalos és civil reakciók	15
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	16
Egyéb hírek	18
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei	21
A hónap krónikája	22
Kapcsolat és támogatás	23
Felhasznált irodalom	24
Impresszum	26

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzéteszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlöletcselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbiek a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány augusztusi monitoring tevékenysége nyomán két antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoznak. *Budaházy György a tárgyalása után az őt kérdezni akaró 24.hu újságírójával közölte, hogy nem nyilatkozik neki, mivel zsidó. A másik cselekmény a balatonlellei strandon történt júniusban, ahol egy olyan férfit fotóztak le, aki tiltott önkényuralmi jelképeket viselt – tetoválás formájában. Az eset kapcsán büntetőeljárás van folyamatban, a nyomozás augusztusban indult el.*

A „További antiszemita gyűlöletcselekmények” fejezetbe három esemény került. *A III. és a IX. kerületben antiszemita firkálásokat és önkényuralmi jelképeket rajzoltak ismeretlenek padokra és kapualjakban a falakra, míg egy másik esetben nyilaskeresztes egyenruhába öltözött fiatal utazott az egyik budapesti villamoson.*

A Tett és Védelem Alapítványnak 2016 augusztusában egy hivatalos ügye volt: feljelentést tett P. Zoltán Facebook-felhasználó ellen, aki egy nyíltan holokauszttagadó videót osztott meg oldalán. P. Zoltán mellett a videót eredetileg feltöltő személy ellen is feljelentést tett az Alapítvány.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések el-

leni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a status quo/chabád EMIH, a reform irányzatú SzimSalom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaiként számon tartott emblemikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a Tett és Védelem Alapítvány által életre hívott Brüsszel Intézet, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet a monitoring munka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoring munka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az

Intézet létrehozta és üzemelteti az +36 510 0000 számon elérhető FORRÓDRÓT-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A Brüsszel Intézet kutatási terve a havi rendszeres monitoringjelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

¹ Ezek részletes definícióját lásd a *Módszertan* részben.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek² monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekmény típusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a

jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlöletcselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, mint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szegényt is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlölet motivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.³ A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlölet motiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34–36)

MÓDSZERTAN³

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlöletcselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja⁴ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁵
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntetett. Az újonnan elfogadott Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. szakasza foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlöletbeszédet jelent, és a tényállás megállapításának

feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁶ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. szakasza a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntetéről szól. A 335. szakasz pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a Büntető törvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a Büntető törvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlöletincidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁷, indikátorok vizsgálata alapján

³ A módszertanunk lényegében változatlan a monitoring tevékenység 2013 májusi megkezdése óta. A módszertant Barna Ildikó dolgozta ki, az ő szövegét emeltük át ebbe a fejezetbe. Az apró formai változtatásokat külön jelezzük.

⁴ Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménnyel, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁵ Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménnyel, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁶ A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

⁷ Ezeket a *Módszertan* későbbi részében mutatjuk be.

döntünk arról, hogy az adott tettek le-
hetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöleteselekmények
minél szélesebb körű monitorozásához
sokféle forrás együttes használatára van
szükség. Különösen fontosak számunkra
az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat
nekünk nem tud, vagy nem akar bejelentést
tenni, akkor egy közvetítő bevonásával
értesülhetünk az incidensről. Ilyen köz-
vetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse,
az eset tanúja vagy egy másik civil
szervezet. A bejelentések megkönnyítését
szolgálja az Alapítvány korábban említett

huszonnégy órás telefonos forródrótja.
Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre,
amelynek során a bejelentő még inkább
megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kap-
csolatban álljon a hatóságokkal, mivel le-
hetséges, hogy az áldozat először hozzájuk
fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a
különböző médiumok: a televízió, a rádió,
valamint a sajtó nyomtatott, illetve inter-
netes változata. A jelentés lényeges részét
képezi a mostanában egyre nagyobb fe-
nyyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális
gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt
fizetett szakemberek látják el professzionális
sajtófigyelés keretei között, másrészt önkén-
tesek is folyamatosan figyelik a médiumokat
és a kinyert információt továbbküldik a
Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgo-
zásra. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség
szerint a média egy mind nagyobb szeletét
folyamatos monitorozás alatt tarthassuk.
Ez kiterjed nagyjából az összes fogható tv-
és rádióadóra, az összes nagyobb példány-
számú nyomtatott sajtótermékre, illetve az
interneten nem csupán a hírportálok, de
a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító
honlapok monitorozására is. A monitoro-
zás folyamata szisztematikusan, pontosan
kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlöleteselekmények
között vannak olyanok, amelyeket a statisztika
részének tekintünk, vannak azonban

olyanok is, amelyeket rögzítünk, de a havi
statisztikába nem számítjuk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlöleteselekmények; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlöleteselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába. Ennek több oka lehet: nem Magyarországon történtek, nem egyértelműsíthető az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei, vagy egyszerűen nincs olyan súlya a történéseknek.

⁸ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöleteselekmények leírását pontosítottuk, ez eltér a 2013-as indulás utáni meghatározástól.

- Gyűlöletkifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.
- Egyéb hírek, melyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen akár büntetőjogi következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategória-rendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszt-tagadás.

A másik kategorizáláskor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10-12):

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghalhatnak
 - bombák és levélbombák
 - emberrablás

- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyűjtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyűjtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmazás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlölet
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statisztikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹⁰ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK 2016. AUGUSZTUS

A Tett és Védelem Alapítvány augusztusi monitoring tevékenysége nyomán két antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoznak.

GYŰLÖLETBESZÉD

*Náci tetoválás miatt
nyomoz a rendőrség
Magyarország
Forrás: hvg.hu*

2016. augusztus 16. A balatonlelleli strandon fotózták le tavaly azt a férfit, akinek náci tetoválás – birodalmi sas és horogkereszt, valamint egy katona arca, mögötte pedig egy vérfoltra emlékeztető vörös folt – borítja

az egész hátát. Egy bárpultnál támaszkodott, és a fénykép alapján úgy tűnt, egyáltalán nem zavarta, hogy tiltott önkényuralmi jelképet visel. A fotót tavaly tette közzé az Index¹¹.

A Btk. szerint aki „horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vörös csillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet terjeszt, nagy nyilvánosság előtt használ, vagy közszemlére tesz, vétség miatt elzárással büntetendő”, ha súlyosabb bűncselekmény egyébként nem valósul meg.

A kép készítője szerint a férfi magyar volt, és a családok körében közkedvelt Bavaria jachtklub strandján volt félmeztelenül. A jachtklub vezetője azt mondta: „az úr a területen működő apartmanház lakója vagy látogatója lehetett, és így került a jachttulajdonosok által is használt területre.”

Tényi István idén július 25-én tett feljelentést az V. kerületi ügyészségen és eljuttatta a beadványát a RomNethez is. A portál szerint a főváros áttette a feljelentést Fonyódra, és a Fonyódi Járási Ügyészség 2016. augusztus 10-én nyomozást rendelt el ismeretlen tettes ellen önkényuralmi jelkép használatának vétsége miatt. A nyomozást a Fonyódi Rendőrkapitányságnak kell lefolytatnia, amelynek határideje 2016. október 10-e.

*Budaházyt kérdezte volna a 24.hu kamerája
Magyarország
Forrás: 24.hu*

Budapest, 2016. augusztus 30. A 24.hu is jelen volt Budaházy György tárgyalásán – melyen még nem jogerősen ugyan, de el is ítélték. A tárgyalás után a 24.hu riportere szeretett volna egy kérdést feltenni Budaházynek, mire ő annyit kérdezett, hogy „ez micsoda, te zsidó vagy?” majd az igenlő válasz után közölte, hogy nem válaszol, és később, a bíróság épülete előtt is közölte, hogy nem akarja, hogy a riporter ott legyen.

¹¹ Kép forrása: http://index.hu/mindekozben/poszt/2015/07/21/elve_fogjak_megnyuzni_a_magyar_nacit/

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring tevékenysége során 2016 augusztusában három olyan esetet azonosított, amely nem képezi részét a statisztikának. Az első esetben a rongálás során használt sokféle üzenet arra enged következtetni, hogy az elkövetők szándéka inkább általános gyűlölködés, kirekesztés volt, mintsem kifejezett antiszemitizmus. Második és harmadik esetben pedig igen korlátozott nyilvánossághoz jutott el az ismeretlen tettesek üzenete, ráadásul a harmadik esetben bár az egyenruha a nyilaskeresztes eszmeiségre utal, nem teljesen egyértelmű, hogy mi volt a viselőjének a célja.

Kirekesztő feliratok egy budapesti padon

Magyarország

Forrás: Facebook / nol.hu / propeller.hu

Budapest, 2016. augusztus 14. A ' Fórum az antiszemitizmus ellen' Facebook közösség osztott meg egy képet, melyen ismeretlenek egy Budapest IX. kerület Bakáts téri kültéri padot rongáltak meg. A pad háttámlájába „Soros Györgynek és a migráns Mohamednek gázkamrában a helye” szöveget írták. A képről a nol.hu és a propeller.hu is írt egy cikket kiegészítve, hogy egy másik padon a „Ferenc pápa egy sz.r” feliratot lehet találni. A cikkek szerzői az októberi kvóta referendumról szóló kormányzati kampány és a feliratok között összefüggést véltek felfedezni.

*Horogkereszt és SS-jel
egy budapesti panelházban*

Magyarország

Forrás: TEV

Budapest, 2016. augusztus 18. Bejelentés érkezett Alapítványunkhoz, hogy a Budapest III. kerület Lajos utca 125. szám alatti társasházban ismeretlenek horogkereszteket és SS-jellet festettek a falra. Az EMIH ifjúsági szervezete az ATID közreműködésével az antiszemita jelképeket megszüntette.

*Nyilaskeresztes egyenruhában
utaztak a villamoson*

Magyarország

Forrás: 24.hu

2016. augusztus 24. A 24.hu internetes híroldal tett közzé egy képet, amit egy olvasójuktól kapott, amin egy fiatal férfi az 1-es villamoson nyilaskeresztes ruhában utazott. A képen az utas arca kisatírozott, egy sárga, Hitlerre hajazó „smiley”-hoz hasonló képpel takarták el, így téve ismeretlenné a viselőt. A cikk írója ironikusan megjegyzi, hogy a „az is lehet, hogy nem fiatal újnácival van dolgunk, csak az 56-os emlékévé miatt indult az úr korhű öltözetben (sportcipő, rövidebb fazonú gestapóskabát, nyilaskereszt) a városba.”

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

*Köves Slomó Jobbikról szóló
véleménycikkét közölte a 168 óra*

Magyarország

Forrás: 168 óra

Budapest, 2016. augusztus 11. A kórszabályai, avagy tréffi a Jobbik? címmel közölt véleménycikkét a 168 óra. Az EMIH vezető rabbija visszaemlékezett, hogy 2009-ben Bajnai Gordon, akkori miniszterelnök úgy nyilatkozott, hogy hiba volt hagyni, hogy a szélsőséges gondolatok megerősödjenek és beférkőzzenek a hétköznapi beszédbe és a közbeszédbe. A Jobbikról szólva elmondta, hogy a Bajnai beszéd óta a Jobbik másodszor is bekerült a Parlamentbe és ezzel a gyűlöletbeszéd és az antiszemita retorika is sűrűbb lett. Példaként hozta fel Gyöngyösi Márton, Baráth Zsolt és Novák Előd beszédeit, vagy éppen az elnök Vona Gábor kijelentéseit – például, hogy ha kiderülne róla, hogy zsidó, lemondana. Ezzel összefüggésben aggodalmát fejezte ki, hogy fel-felbukkannak olyan hangok, melyek szerint a Jobbik „technikai szövetséges” lehet a jövőben a kormány leváltására. Az a Jobbik, amelyik néppártosodást és ezzel összefüggésben változást prédikál, de nem képes, vagy nem is akar elszámolni korábbi tetteivel, azaz hiányzik az önvizsgálat, mely nélkül a Jobbik ma is ugyanaz a párt, ami korábban is volt – vonta le a következtetést Köves Slomó.

*Margit hídnál talált emberi maradványokat
a ZAKA segítségével vizsgálják*

Magyarország

Forrás: atv.hu

2016. augusztus 11. Orbán Viktor miniszterelnök és Sziijjártó Péter külügyminiszter közbenjárását kérte Jair Lapid izraeli politikus annak érdekében, hogy szakértők bevonásával folytathassák a Margit hídnál talált második világháborús zsidó áldozatok maradványainak feltárását. Jair Lapid szeretné, hogy az eddig fel nem tárt maradványokat a zsidó áldozatok azonosítását

végző szervezet, a ZAKA munkatársai gyűjthessék össze Budapesten, majd Izraelbe szállítsák azokat, hogy ott zsidó szertartás szerint végső nyugalomra helyezhessék a csontokat. (Izraelben a ZAKA katasztrófa védelmi szakemberei gyűjtik össze és azonosítják a terrortámadások áldozatainak maradványait is.)

Búvárok 2011. június 26-án a Margit híd lábánál zajló felújítási munkálatok során emberi maradványokra, csontokra, cipőkre és ruhafoszványokra bukkantak a felrobbant híd darabjai alatt. A maradványokról megállapították „több embertől, nőktől, férfiaktól és gyerekektől származnak, és biztosan több, mint 35 évesek” Köztudott, hogy 1944 őszétől rendszeresen vittek a Duna-partra zsidókat, ahol a folyóba lőtték őket.

Zsidók és az olimpia címmel volt kiállítás

a Madách téren

Magyarország

Forrás: MTI/TEV

Budapest, 2016. augusztus 11. A megnyitón Alapítványunk titkára, Szalai Kálmán, a tárlatot megszervező Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) munkatársa kifejtette: a kiállítás az olimpiákon elért magyar sportsikerek mellett a zsidóság és a sport történetét, valamint a zsidó származású magyar sportolók számos világraszóló eredményét is bemutatta, amelyeket addig méltatlanul elhallgattak.

Bevezetőjében kiemelte: Kemény Ferenc, az újkori ötkarikás játékok egyik kezdeményezője, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság alapító tagja, a Magyar Olimpiai Bizottság alapító titkára is zsidóként, Kohn Ferenc néven látta meg a napvilágot.

Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija emlékeztetett arra, hogy a második világháborúig több mint 40-re tehető a zsidó származású magyar olimpiai bajnok sportolók száma, köztük van az 1896-ban Athénban az első aranyérmet nyerő úszó, Hajós Alfréd (született Guttman Arnold) is.

Hozzátette: a múlt század közepén lezajlott zsidóüldözés következtében közülük sajnos több sikeres sportember élete tragikus véget ért. Amint a kiállításból kiderül, a legeredményesebb magyar olimpiások közül többek között Kabos Endre, Elek Ilona és Petschauer Attila vívók, valamint a legidősebb magyar élő olimpiai bajnok, Keleti (Klein) Ágnes is izraelita származású, utóbbi csak hamis papírokkal tudta megúszni az üldöztetést.

A tárlat ezen kívül képet adott több, olyan kevésbé ismert témáról, mint a Hitler rendszerének felsőbbrendűségét hirdető 1936-os berlini ötkarikás játékok, az izraeli válogatott tagjai ellen az 1972-es müncheni olimpia ideje alatt elkövetett terrorcselekmény, valamint a Makkabi Játékok vagyis a zsidó olimpia története. A szabadtéri tárlat egy hónapon keresztül volt megtekinthető.

Botlatóköveket helyeztek el országszerte

Magyarország

Forrás: MTI/vagy.hu

Budapest/Debrecen, 2016. augusztus 12. Az Egy kő, egy név, egy emlékezet – Botlatókő/Stolpersteine 2016 elnevezésű, a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület (Mazsike), a Miniszterelnökség és a Zachor Alapítvány a Társadalmi Emlékezetért programsorozata augusztus 9-én kezdődött meg Miskolcon 25 kő elhelyezésével, majd Nyíregyházán 24, Debrecenben 28, Abonyban 2 követ tett le a kezdeményező német művész. Pénteken és szombaton Budapesten 11, Győrben pedig 5 kő kerül végleges helyére – ismertette Takáts Annamária, a Mazsike ügyvezetője. Kirschner Péter, a Mazsike elnöke hozzátette: az egyesület segítségével kétszáz követ helyeztek el az elmúlt két évben Magyarországon.

A botlatókövek a nevüket is visszaadják a holokauszt áldozatainak – mondta Rolf Martin Noormann, a budapesti német nagykövetség politikai referense a debrece-

ni Pásti utcai zsinagógában, a Botlatókövek Debrecenben című eseménysorozat megnyitóján. A diplomata emlékeztetett: a holokausztot ugyan elődeik követték el, de Németország nevében, „ezért nem engedhetjük meg magunknak, hogy ne foglalkozunk a témával, és azt mondjuk, nekünk ehhez semmi közünk”.

Hunyadi László, Izrael állam tiszteletbeli konzulja köszöntőjében a botlatóköveket a „példamutató emlékezetpolitika szülötének” nevezte, és reményét fejezte ki, „eljön az idő, amikor a származás, a vallás helyett csak az számít majd, mit tettek, mit tesznek az emberek az adott ország felvirágoztatásáért”.

A botlatókövek macskakő nagyságú réz emléktáblák, amelyek a holokauszt során meggyilkolt áldozatokra emlékeztetnek utolsó szabadon választott lakhelyük bejárata előtt, a járdába süllyesztve. 2016-ra Európa 22 országában több mint 1600 településen 56 ezret meghaladó botlatókő és botlatóküszöb állít emléket a nemzetiszocializmus áldozatainak. Magyarországon mintegy négyezer botlatókő van, az első Budapesten, a Ráday utca 5. szám előtt kapott helyet, ahol Rónai Béla állás nélküli tisztviselő lakott, aki 1945. január 19-én Sopronbámfalván munkaszolgálatosként hunyt el.

Horovitz Tamás, a Debreceni Zsidó Hitközség (DZSH) elnöke felidézte, hogy a második világháborút megelőzően Debrecenben 12 ezer fős zsidó közösség élt, és közülük mintegy hatezren váltak a holokauszt áldozatává. Számukra állít emléket a Pásti utcai zsinagóga udvarán lévő holokauszt-emlékfal, csütörtöktől pedig Debrecen különböző pontjain már botlatókövek is őrzik majd az áldozatok nevét – mondta. A vagy.hu ugyanakkor megjegyzi, hogy Debrecen önkormányzata nem képviseltette magát a botlatókövek elhelyezésekor, amit Iványi Gábor lelkész úgy kommentált, hogy „A szégyen vagy a közöny tartotta vissza őket.”

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

A Tett és Védelem Alapítvány augusztusi – nosított olyan hírt, mely a Hivatalos és civil monitoring tevékenysége nyomán nem azo- – reakciók részét képezné.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

*Születésnapján
emlékeztek meg
Raoul Wallenbergről
Magyarország
Forrás: MTI*

*Amerikai külügyminisztérium
kiadta a vallásszabadsági elemzését
Magyarország
Forrás: MTI/index.hu*

Budapest, 2016. augusztus 4. Colleen Bell, az Egyesült Államok magyarországi nagykövete a Szent István parkban beszélt Raoul Wallenberg életéről. Véleménye szerint mindenki ihletet meríthet önfeláldozó hősiességéből, és megtalálhatja ezt a hősiességet magában, döntéseiben. A Raoul Wallenberg Egyesület által szervezett eseményen Colleen Bell hangsúlyozta: amikor valaki áldozattá válik, legyen akár „migráns, roma, zsidó vagy bárki más”, mindenkinek kötelessége kiállni érte. Azt szeretné körbejárni, mit tanít a svéd embermentő öröksége arról, hogyan lehet szembenézni a Magyarországot és a világot érő kihívásokkal, amelyekből nincs hiány.

A nagykövet szavai szerint a világ egy része még mindig küzd az antiszemitizmus történetével és a holokauszt feldolgozásával. Azt mondta: még mindig tapasztalható, hogy egyesek „megpróbálják újraírni a holokauszt történetét”, hogy másra hárítsák a felelősséget több mint ötszáz ezer magyar zsidó ember meggyilkolásáért. Hozzátette ugyanakkor: lát fejlődést e tekintetben, a többi között akkor, ha elutazik Kisvárdára, vagy Mádra, ahol újjáéled a háború alatt megsemmisített zsidó kultúra, vagy akkor, amikor zsidó szervezetek vezetőivel beszél arról, milyen gyümölcsöző az együttműködés a kormánnyal a régi zsidó temetők felújításának ügyében, vagy a tankönyvek kiigazítását illetően, hogy pontosabban mutassák be a magyarországi zsidóság történetét.

A megemlékezés végén többen virágokat, mécseseket helyeztek el Raoul Wallenberg szobránál.

2016. augusztus 11. Budapest/Washington. A magyar alaptörvény biztosítja a vallásszabadságot – állapítja meg az amerikai külügyminisztérium a vallásszabadság globális helyzetéről készített szokásos jelentésében.

A parlament kétharmados többséggel határoz a vallási közösségek „bevett” egyházakként való elismeréséről, ez a státus adókedvezményeket és kormányzati támogatást jelent az adott egyház számára – olvasható a 2015-ös évet vizsgáló jelentésben. A kormány 52 milliárd forintot juttatott az úgynevezett „bevett” egyházaknak, és további 109 millió forint támogatást adott vallási szervezetek működési költségeire és vallási tevékenységére. A kormány támogatásának 90 százalékát a négy történelmi egyháznak: a római katolikus, a református, az evangélikus egyházaknak és a zsidó közösségnek adta.

A magyar bíróságok az év során elítéltek egy személyt vallási gyűlölet szítása, 59 további pedig vallási, etnikai, faji vagy más társadalmi csoportok elleni erőszak miatt. Az antiszemita megnyilvánulások között volt fizikai és verbális támadás, holokauszttagadás, revizionizmus, temetők meggyalázása és más vandalizmus. Ágoston Tibor jobbikos képviselőt például 750 ezer forintos bírság megfizetésére kötelezték holokauszttagadás miatt. Az év első 10 hónapjában 49 antiszemita megnyilvánulást köztük 2 támadást regisztráltak a 2014-ben tapasztalt 37 esettel szemben.

A jelentés emlékeztet, hogy a kormány februárban „zéró toleranciát” hirdetett az antiszemitizmus ellen, és átvette a Nem-

zetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) soros elnöki tisztségét.

Az Egyesült Államok budapesti nagykövetsége és a Magyarországra látogató amerikai tisztségviselők hangsúlyozták a kormány felelősségét abban, hogy pontos állásfoglalás szükséges a holokauszttal kapcsolatban, elkerülendő azt, hogy a magyar hatóságok tisztelegjenek olyan személyek előtt, akiknek szerepe volt a holokausztban. Ezzel kapcsolatban részletesen ír a jelentés arról, hogy 2015. december 18-án a székesfehérvári városi önkormányzat elállt Hóman Bálint szobra felállításának tervétől, amelyre korábban 1,9 millió forintot különítettek el.

A fentiekén túl szó esik a „sorosozásról” is. Idéznek egy, a Helsinki Bizottságnak írt Fidesz-közleményt és Orbán Viktor egyik beszédét is, melyeknek központi eleme Soros György volt. A jelentés a két példa alapján azt írja, belföldi antiszemitizmus-szakértők szerint ez ugyan még nem nyílt antiszemitizmus, de az ilyen megfogalmazások a magyar közbeszédben antiszemita konnotációkat idézhetnek.

*Holokausztagadó weboldalakat
tettek elérhetetlenné*

Magyarország

Forrás: MTI

Budapest, 2016. augusztus 29. A bíróság csaknem húsz olyan weboldal ideiglenes eltávolítását rendelte el, amelyeken egy holokausztagadó könyv volt beszerezhető. Ibolya Tibor fővárosi főügyész közleménye szerint a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség azért kezdeményezte az oldalak eltávolítását, mert azokon egy svéd szerző magyar fordításban megjelent könyvét lehetett megvásárolni, illetve tartalmát megismerni.

A kiadvány egyértelműen tagadja a nemzetiszocialista rendszerek által elkövetett népirtás, illetve emberiség elleni cselekmények tényét. A nemzetiszocialista rendszer bűnei nyilvános tagadásának büntette miatt indult nyomozást a hatóság felfüggesztette, mert az elkövető, a könyv magyarországi forgalmazásával foglalkozó cég vezetője külföldön tartózkodik.

A Budai Központi Kerületi Bíróság a bűncselekmény folytatásának megakadályozása érdekében rendelte el a honlapok ideiglenesen hozzáférhetetlenné tételét.

EGYÉB HÍREK

*Bayer Zsoltot is kitüntették
az államalapítás ünnepén*

Magyarország

Forrás: MTI / 444.hu

Budapest, 2016. Augusztus 18. Lázár János, Miniszterelnökséget vezető miniszter állami kitüntetések és miniszteri elismeréseket adott át augusztus 20. alkalmából. A kitüntetettek között volt Bayer Zsolt is, aki a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét kapta. A díjátadó után sokan, köztük volt kitüntetettek sora tiltakozott Bayer Zsolt kitüntetésére, mivel a publicista korábban számos alkalommal tette közzé nyíltan kirekesztő, a zsidóságot, vagy a cigányságot érintő gondolatait. Tiltakozásuk mellett azt követelték, hogy vegyék vissza az érdemtelenül kiosztott magas szintű elismerést Bayertől. Több, mint száz korábban elismert személy adta vissza tiltakozásul lovagkeresztjét, rajtuk kívül pedig számos szervezet is kifejezte rosszallását és kérték az államfőt, hogy vonja vissza az újságírónak adott kitüntetését, mert az rossz fényt vet az elismerésre. 444.hu internetes híroldal egy „Visszaadottlovagkereszt-számlálót” működtet, mely jelenleg 111-et mutat és név szerint is említi az érintetteket – titulusukkal és kiérdemelt munkásságukkal együtt.

Alapítványunk idén februárban, illetve márciusban foglalkozott Bayer Zsoltnak a Magyar Hírlapban megjelent „Tűrhetetlen” című cikksorozatával, melyben számos antiszemita, zsidóellenes gondolat jelent meg, melyek a gyűlöletcselekmény kategóriáját maximálisan kimerítették.

*Reakciók a magyarországi
és nemzetközi sajtóban:*

Forrás: nol.hu/zsido.com

2016. augusztus 19. Köves Slomó és Bodnár Dániel élesen bírálta, hogy Bayer Zsolt állami kitüntetését kaphatott. Sze-

rintük a kormány olyasvalakit tüntetett ki, aki tevékenységével a nemzeti közösség egyes csoportjai ellen szít gyűlöletet. *„Nehézzen tudom értelmezni, hogy aki hétről hétre a gyűlölködéssel hívja fel magára a figyelmet miért és milyen teljesítményre érdemel állami kitüntetés.”* közölte Köves Slomó rabbi, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség vezetője. Bodnár Dániel, a Tett és Védelem Alapítvány vezetője elmondta: *„Bayer Zsolt elmúlt 15 éves munkássága (...) a mellőzött kisembernek a gyűlöletéből táplálkozó szalonképtelen szövegghalmaz, amit egy jóérzésű szülő még elrettentésképpen sem mer megmutatni a gyerekeinek”.*

Forrás: TEV.hu

Budapest, 2016. augusztus 23. Szalai Kálmán az Alapítvány nevében Bayer munkásságáról elmondta: *„Nem lehetünk büszkék arra a kezdetleges nemzetfelfogásra, miszerint a magyarok egy része kijelölheti az igazi magyarok és a hazaárulók csoportját, majd magát „igazi magyarnak” beállítva akár fizikai atrocitással is fenyegetheti a „hazaárulókat”.*

Forrás: MTI

Washington, 2016. augusztus 23. A washingtoni Holokauszt Emlékmúzeum állásfoglalásában elítélte Bayer Zsolt újságíró állami kitüntetését és az elismerés visszavonását sürgette. Kiemelték, hosszú a listája Bayer rasszista szövegeinek, és a szerző gyakran írt erősen provokatív antiszemita és romaellenes cikkeket a magyar médiában. Az állásfoglalás szerint mivel Magyarország lovagkeresztje az „általános emberi értékek előmozdítását” jutalmazza, *„a magyar kormány és a Fidesz vezetőjének, Orbán Viktornak és az államfőnek, Áder Jánosnak nincs más választása, mint hogy azonnal visszavonja Bayer Zsolt kitüntetését”.*

Forrás: i68ora.hu/peticiok.com

Budapest, 2016. augusztus 24. *„A gyűlölet*

nem érdemel elismerést” szlogennel jelent meg a petíciók.com weboldalon a Bayer kitüntetésének a visszavonását követelő felhívás. A petíció Berkecz Balázs, az Együtt elnökségi tagjának a kezdeményezése. A petíciót közel ötezen írták alá.

Forrás: MTI

Párizs, 2016. augusztus 25. A Bayer Zsolt újságíró állami kitüntetése miatti vitáról írt a Le Monde. A francia balliberális lap szerint felmerül a kérdés, hogy *„az Európai Unió egyik tagállamának kormánya kitüntethet-e egy rasszistát”*. Megemlítette, hogy Bayer Zsolt annak a Magyar Hírlapnak az újságírója, amelyet a közelmúltban a médiahatóság kétszer is megbírságot gyűlöletkeltés miatt. A tudósító arra is kitért, hogy sok korábbi kitüntetett visszaküldte az elismerését.

Forrás: 24.hu

Budapest, 2016. augusztus 26. „Már a BBC is Bayer Zsoltról és a lovagkeresztjéről ír” címmel cikkezett a 24.hu internetes hírportál. Mint írják, *„A BBC arról ír, hogy matematikusok, művészek, filozófusok és vallási vezetők adták vissza lovagkeresztjüket, miután Bayer Zsolt kapott egyet. Bayerról annyit írnak, hogy régóta Orbán szövetségese, Fidesz-alapító és rendszeresen ír a Magyar Hírlapba, nem egyszer cigányellenes és antiszemita dolgokat.”*

Kormányzati reakciók:

Forrás: 444.hu

Budapest, 2016. augusztus 19. A Miniszterelnökség szerint Bayer *„A Gulágokban elpusztultak emlékét őrző közösség indítványozása alapján, (...) és az erdélyi magyarság életének hiteles és méltó bemutatása tekintetében végzett újságírói tevékenysége elismeréseként kapta kitüntetését...”*

Forrás: MTI

Budapest, 2016. augusztus 22. Halász János, a kormánypárti frakció szóvivője kérdésre elmondta: *„Bayer Zsolt kapott egy kitüntetést, amelyet megérdemel, a munkássága számtalan olyan értéket tartal-*

maz, amely típusú értékek alapján mások is kaptak kitüntetéseket”. Egy másik kérdésre ugyanakkor megjegyezte, hogy vannak olyan gondolatok, kijelentések, amelyekkel nyilvánvalóan nem értenek egyet. *„Az is a véleménynyilvánításnak egy formája, hogy vannak, akik visszaadják a kitüntetésüket”* tette hozzá.

Forrás: MTI

Budapest, 2016. augusztus 25. Lázár János, Miniszterelnököt vezető miniszter szokásos heti sajtótájékoztatóján Bayer kitüntetését firtató kérdésekre azt felelte: tiszteletben tartja, de sajnálja, hogy emiatt többen is visszaadták kitüntetésüket. *„A kitüntetést nem a kormány adja (...), hanem a magyar állam”,* ezt lenne érdemes megfontolniuk azoknak, akik visszaadták az elismerést mondta. Hozzátette, vannak teljesítmények, amelyek megkérdőjelezhetetlenek, ilyen például az újságíró nevéhez fűződő 1100 év Európa közepén című sorozat. *„Szabadszájú publicisztikai tevékenységével természetesen sok tekintetben nem értek egyet, de ez nem von le annak a teljesítménynek az értékéből, amit akár a filmsorozataival, akár a könyveivel, akár a Kárpát-medencei magyarság melletti kiállásával tett az asztalra.”*

Pártreakciók:

Forrás: Jobbik.hu; msp.hu; dkp.hu

2016. augusztus 20-24. A Jobbik egy rövid cikkel reagált: ebben Bayer Zsolt munkásságával nem foglalkoztak, ellenben a *„liberális oldalt”* kárhóztatták *„fröcsögnek a gyűlölettől”*.¹² A DK elítélte és követelte az érdemrend visszavonását, az MSZP egy szóban *„Szégyen”* fejezte ki véleményét, míg a PM egy, az államalapításról való megemlékezésről szóló cikkben sajnálatosnak nevezte az elismerés odaítélését. Az LMP vagy a Liberálisok sajtófigyelésünk szerint nem nyilatkozott az ügyben – noha előbbi már többször konfrontálódott Bayerrel, utóbbi pedig a Facebook oldalán osztott meg cikket a 24.hu és a magyarnarancs.hu oldalakról a témával kapcsolatban.

¹² <https://jobbik.hu/hireink/el-kell-menni-szavazni-de> (Pörzse Sándor: Bayergate)

Bayer Zsolt is nyilatkozott a kitüntetése kapcsán kialakult tiltakozásról

Forrás: 24.hu

Budapest, 2016. augusztus 22. Bayer a 24.hu-nak elmondta, nem gondolkodik azon, hogy visszaadja a lovagkeresztet. Kijelentette: sajnálja azokat, akik visszaküldték a lovagkeresztet és nem tudja felfogni, hogyan lehetnek emberek a saját szűk, szomorú világukba ennyire bezárva. *„Nem értem, de nem is nekem kell érteni”* jelentette ki, hozzátéve, hogy nem érdeklik a lörténtek és a kritikák sem. Utóbbiakról azt mondta, a szavait félreértelmezik és kiragadják a környezetükből.

Forrás: 444.hu/magyaridok.hu

2016. augusztus 24. A Magyar Időkben adott interjút Bayer Zsolt, ahol kifejtette: *„Tehát aki sokat káromkodik, az egy aljas semmirekellő? Akkor a magyar és világirodalom körülbelül hetven százalékát lehúzzhatjuk a vécén. (...) ha nem lennének ilyen mérhetetlenül szenvedélyes meg impulzív ember, (...) akkor egészen csillogó-villogó dolgokat tudnék írni.”*

Bayer elmondta azt is, hogy tudomása szerint eddig nagyjából 1500-an kaptak hasonló szintű állami elismerést, így majd 1499-nél elgondolkodik, hogy visszaadja-e azt. Ezzel összefüggésben hozzátette, benne is felmerült, hogy nem kellett volna átvennie a keresztet, de csak azután, hogy látta, kik fordultak elő a visszaadók között. Németh Pétert, Krausz Tamást és Heisler Andrást említi példaként. Szerinte amúgy két filmsorozata elismeréséről lehet szó, a Gulágról szóló filmjei miatt kaphatta a kitüntetést.

Elárulta azt is, hogy van egy korábbi kijelentése, amit visszavonna. Amikor arról írt, hogy *„Sajnos nem sikerült beásni mindet nyakig az orgoványi erdőben”*, akkor nem a zsidókra gondolt, hanem a kommunistákra, de elismeri, ez félreérthető volt.

Megtartotta a Jobbik augusztus 20-i ünnepségét a Városligetben.

Forrás: 444.hu

Budapest, 2016. Augusztus 21. A 444.hu írt hosszabb cikket arról, hogy a Jobbik „családi augusztus 20-át” tartott a Városligetben.

A cikk kifejti, hogy a rendezvény úgy lúnt már leginkább csak árnyéka volt a régi jobbikos rendezvényeknek, sokkal szolidábbá vált. Aztán a Jobbik írja a 444.hu *„megmutatta a másik arcát. A Rózsa Sándor-intro végén pattantak el az első füstgránátok, és a gomolygó piros-zöld ködben lendültek az első karok a levegőbe. A lendületes nemzeti rockra pedig a fiatalok kicsit elengedték magukat, az első sorokban megsokasodtak a horogkeresztes, nyilaskeresztes, 88-as tetoválásos, és pógózó kopaszok között a néppártosodás egy pillanat alatt tűnt el a távolban. Felcsendült a „Lesz még Erdély Magyarországa” ritmusára a régi klasszikus, az „Igenis van cigánybűnözés”, amit lelkesen skandáltak a tömeg polgári öltözetű tagjai ugyanúgy, mint azok, akiknek fehér fűző volt a fekete bakancsukban.”*

Bayer Zsolt egy régi náci hoax-ot osztott meg

Forrás: magyarnarancs.hu

2016. augusztus 31. Egy régi antiszemita mémet osztott meg Bayer Zsolt a blogján, Versike címmel írta a magyarnarancs.hu. A szöveg nagyjából tíz éve terjeng különböző náci, ufóhívó és hasonló oldalakon. Mindenhol ugyanazzal a felvezetéssel szerepel: *„Dr. Regős Péter, a Magyar Zsidók Világszövetsége szóvivőjének verse”*. A vers pedig magyargyűlölő és ennek a valószínűleg sosem létezett személynek tulajdonítják többek között olyan sorokkal, mint *„Úgy rühellem minnyájukat, mocskos gyilkos falkáikat”*.

„Az évek során többen próbáltak utánajárni, kicsoda Regős Péter, de soha semmilyen hiteles érdemlő adat nem került elő, hogy egyáltalán létezne. A lényegét mindenki érti, hergelik egymást az erre fógékonyak bizonyítván, hogy milyen alávalók a zsidók.”

A kérdés már csak az, hogy miért terjeszti ezt Bayer Zsolt? teszi fel a kérdés az újság. Majd kifejti, hogy nyilván nem gondolhatja, hogy ez így, ebben a formában igaz, hiteles, fontos, hírértékű információ, majd megjegyzi, hogy az ilyesmi tökéletesen illeszkedik az orosz dezinformációs technikák közé. Ellenőrizhetetlen, sokkoló, akár egymásnak ellentmondó hírek közlése anélkül, hogy bizonyítani vagy cáfolni akarnánk őket.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI

*Feljelentés egy
visszaeső holokausztagadó
személy ellen*

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Budapest, 2016. augusztus 7. Alapítványunk saját észlelése alapján feljelentést tett P. Zoltán Facebook-felhasználó ellen, aki még 2016. május 28. napján, a közösségi oldalon található profilján közzétette egy, a youtube.com videómegosztó oldalon fellelhető tartalmat. A videón egy utcai mutaványos látható, aki Little Richard – Good Golly, Miss Molly című dalára egy játék csontvázzal ad elő marionett műsorszámot. Az eredeti felvételt egy D.H. nevű másik youtube felhasználó magyar feliratozással és „*Sok a kamu, hol a hamu?*” címmel tette közzé. A magyar szövegezés illetőleg a magyar címadás semmilyen kapcsolatban nem hozható sem a dallal, sem a műsorszámmal, ellenben kimeríti a Btk.333.§-ban foglaltakat, azaz nemzetiszocialista vagy kommu-

nista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása büntettét.

A videóban olyanok szerepelnek, hogy „*Folyamatosan megy a holokamu, de a krematórium mellett meg nincsen hamu! Sok a kamu, hol a hamu?*” vagy, hogy „*70 éve fizetjük a holokausztot, de nem láttunk még belőle semmit!*” és , hogy „*A felcsúti maradóna nyalja a zsidók seggét a holokamusoknak ez még sem elég...*”

A magyar szövegezéssel és címadással ellátott videónak a youtube.com közösségi megosztó oldalon való elhelyezésével a D. H. felhasználónevű személy, míg P. Zoltán nevű Facebook-felhasználó a közösségi oldalon található profilján történő megosztással, a bűncselekményt megvalósító tartalmat a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tette, így a törvényi tényállás ezen eleme is megvalósult. A feljelentésünkben Alapítványunk előadta azt is, hogy 2016. január 25-i keltezéssel ugyanezen Facebook-felhasználó vonatkozásában már tett jogi lépéseket, azaz tett feljelentést.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A Kategória rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	augusztus 4.	Születésnapján emlékeztek meg Raoul Wallenbergről	Hírek, vélemények az antiszemitizmusról
2.	augusztus 7.	Feljelentés egy visszaeső holokauszttagadó személy ellen	TEV hivatalos ügyei
3.	augusztus 11.	Köves Slomó Jobbikról szóló véleménycikkét közzölte a 168 óra	Közösségi hírek
4.	augusztus 11.	Margit hídnál talált maradványokat a ZAKA segítségével vizsgálnák	Közösségi hírek
5.	augusztus 11.	Zsidók és az olimpia címmel volt kiállítás a Madách téren	Közösségi hírek
6.	augusztus 11.	Amerikai külügyminisztérium kiadta a vallásszabadsági elemzését	Hírek, vélemények az antiszemitizmusról
7.	augusztus 12.	Botlatóköveket helyeztek el országszerte	Közösségi hírek
8.	augusztus 14.	Kirekesztő feliratok egy budapesti padon	További antiszemita gyűlöletcselekmény
9.	augusztus 16.	Náci tetoválás miatt nyomoz a rendőrség	Gyűlöletcselekmény
10.	augusztus 18.	Horogkereszt és SS-jel egy budapesti panelházban	További antiszemita gyűlöletcselekmény
11.	augusztus 18.	Bayer Zsoltot is kitüntették az államalapítás ünnepén	Egyéb hírek
12.	augusztus 21.	Megtartotta a Jobbik augusztus 20-i ünneplését a Városligetben	Egyéb hírek
13.	augusztus 24.	Nyilaskeresztes egyenruhában utaztak a villamoson	Egyéb hírek
14.	augusztus 29.	Holokauszttagadó weboldalakat tettek elérhetetlenné	Hírek, vélemények az antiszemitizmusról
15.	augusztus 30.	Budaházyt kérdezte volna a 24.hu kamerája	Gyűlöletcselekmény
16.	augusztus 31.	Bayer Zsolt régi náci hoax-ot osztott meg	Egyéb hírek

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus érte, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és facebook oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtsük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1052 Budapest, Semmelweis utca 19.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakrabarti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Szalai Kálmán ügyvezető igazgató Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szerző: **Dr. Róna Dániel** kutatási igazgató, politológus,
a Corvinus Egyetem oktatója
Szerkesztők: **Dr. Bodó Kristóf** ügyvéd,
a Tett és Védelem Alapítvány és Brüsszel Intézet jogi képviselője
Nádasi Krisztián kutatásvezető,
Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja
Pásztor Tibor igazgató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának vezetője
Tatai Zoltán kutató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő
Támogatás: **Bodnár Dániel** filozófus,
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki **Dr. Kovács András** szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2016 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

1052 Budapest, Semmelweis utca 19.

+36 1 267 5754, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

